

LISTRY

JAR 2022
LESNEJ PEDAGOGIKY

www.lesnapedagogika.sk • +421 45 5314 252 • info@lesnapedagogika.sk

BIELA HOLUBICA SO ZELENOU RATOLESŤOU

Poznáte ju? Nie je spojená len s biblickým príbehom dávnych dôb, ale v týchto časoch sa objavila opäť. Ľudia si ju začali pridávať do profilov na sociálnych sieťach, sprejeri ju kreslia na betónové múry, deti sa o nej učia v škole. **LEBO JE SYMBOLOM – MIERU.**

Po kovidových časoch sme sa chceli vrátiť do normálneho života. Zažiť pracovné stretnutia osobne (nie online), stretávať sa na káve so známymi (aj s koláčikom), ísť do kina/divadla spolu (opäť kultúrne byť). Miesto toho sme svedkami vojny (aké strašné slovo), ktorá sa nás dotýka priamo, nielen preto, že ide o nášho východného suseda. Ale aj preto, že mnohí z nás majú rodinné, kamarátske, pracovné prepojenie na Ukrajinu.

Aj v lesnej pedagogike sme prepojení s ukrajinskými lesníkmi a myslíme na ich krajinu.

Chceli by sme, aby tieto časy čím skôr skončili, aby Ukrajinci nezažívali degradáciu svojej vlasti, poškodenie majetku, zdravia, straty na ľudských životoch.

Chceli by sme pre nich **vystavať most z hodnôt** ako sú ľudskosť, tolerancia, solidarita, pomoc. Chceli by sme, aby mohli viac vnímať prichádzajúcu jar, spievajúci les, teplo z praskajúceho ohňa, no najmä to sálajúce z ľudských srdc.

MOTLITBA ZA MIER

*Napomeň našich otcov,
Bože nad hviezdami.
Nech trochu myslia,
čo sa stane s nami,
keď začnú vojnu
a všetky svoje hnevy
vylejú na seba.*

*Tie hnevy ako plevy
pokazia zem,
i nebo bude choré.
Napomeň našich otcov
Ty, tam hore.
Že sa to nesmie.
Že ako Ty si svätý,
aj zem je svätá.
Ved' chodia po nej deti.*

Milan Rúfus

LESNÁ PEDAGOGIKA NA SLOVENSKU

UČENIE O LESE

ŽIME PRE TÚTO CHVÍĽU, ALE TRVALO UDRŽATEĽNE. Národné lesnícke centrum v roku 2021 úspešne zrealizovalo pre pedagogických zamestnancov 2 kurzy inovačného, zážitkového vzdelávania Učenie o lese. Spolu tak vyškoloilo 47 absolventov z celého Slovenska.

NLC - Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky vzhľadom na pozitívne ohlasy a záujem o absolvovanie vzdelávania otvorilo v januári 2022 už štvrtý kurz Učenie o lese akreditovaný MŠVVaŠ SR pre 19 učiteliek materských škôl z rôznych kútov Slovenska.

K lepšiemu chápaniu princípov trvalej udržateľnosti na príklade lesa prispievajú odborné informácie, aktuálne výsledky lesníckeho výskumu a praxe rozšírené o praktické aktivity lesnej pedagogiky, založené na zážitkovom učení. Veríme, že aj takouto formou vzdelávania učiteľov obohatíme vedomosti o lese a lesníctve na Slovensku, čím sa podporí informovanosť a kritické myslenie pre environmentálne témy.

21. 3. MEDZINÁRODNÝ DEŇ LESOV 2022

Sustainable production and consumption of forests: Choose sustainable wood for people and the planet, alebo po slovensky **Lesy a trvalo udržateľná výroba a spotreba: Zvoľme si udržateľné drevo pre ľudí a planétu**, tak znie téma a motto pre **Medzinárodný deň lesov v roku 2022**.

NLC – Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky pre vyzdvihnutie lesov a lesníctva s využitím posolstiev tejto kampane pripravilo:

1. **Videofilm** so slovenskými titulkami uverejnený na www.lesnapedagogika.sk – film môžete zdieľať ďalej cez svoje informačné kanály, alebo využiť podľa potreby
2. **Kľúčové posolstvá** prebrané zo stránky FAO, ktoré budú postupne v týždni od 18.03. do 25.03.2022 pribúdať na FB/lesnapedagogika
3. **Výzvu** na **DREVENÉ POČÍTANIE** realizovanú v tomto týždni opäť v prostredí FB/lesnapedagogika
4. **Metodický materiál** pre lesných pedagógov – [Workshop č.1 Medzinárodný deň lesov](#), cieľová skupina žiaci ZŠ uverejnený v chránenej sekcii pre lesných pedagógov na stránke www.lesnapedagogika.sk
5. **Metodický materiál** pre lesných pedagógov – [Workshop č.2 Nie je palica ako palica](#), cieľová skupina deti MŠ, prípadne žiaci 1. stupňa ZŠ uverejnený v chránenej sekcii pre lesných pedagógov na stránke www.lesnapedagogika.sk

6. **Hádanky** o výrobkoch z dreva doplnené kreslenými obrázkami (možnosť využiť pre aktivity lesnej pedagogiky), vložené tiež v chránenej sekcii.

Milí lesní pedagógovia, chceme Vás povzbudiť k realizácii programov s využitím vyššie spomenutého a pripraveného materiálu. Budeme radi, ak sa aj Vy pridáte ku kampani Medzinárodného dňa lesov a tak spolu oslávim tento deň a **prispějeme k pozitívnej propagácii lesného hospodárstva, za ktorým sú slovenskí lesníci. Ďakujeme!**

V KNIŽNICIACH BUDE ZNIEŤ SPEV LESA

Aj tohto roku budeme čítať o lese a objavovať jeho tajomstvá. Už 12. krát pripravujeme v spolupráci s knižnicami a školami projekt „**LES UKRYTÝ V KNIHE**“, v ktorom nemôžu chýbať lesní pedagógovia. Po uplynulom období, kedy nás situácia prinútila zameniť návštevy knižníc za online prostredie veríme, že tento rok bude priaznivejší a umožní nám uskutočniť program pre deti plný čítania a objavovania tajomstiev lesa v knižniciach. Vnímať budeme hlavne sluchom, pretože témou tohto roku je **LES SPIEVA** - zvuky a melódie lesa.

Milí lesní pedagógovia, chceme Vás vyzvať na zapojenie sa do kampane realizáciou programu v knižnici s Vašou cieľovou

skupinou v termíne **od 1. apríla do 20. mája 2022**. Pri príprave programu Vám pomôže metodické usmernenie, ktoré nájdete spolu s plagátom a pracovným listom na stránke www.lesnapedagogika.sk v sekcii pre lesných pedagógov.

Nezabudli sme ani na korešpondenčnú súťaž pre školy a tohto roku budú deti a školské kolektívy vytvárať „**LESNÝ SPEVNÍK**“ z originálnych piesní na tému lesa. Ukážky piesní z víťazných spevníkov zaznejú na slávnostnom ukončení projektu dňa 17. júna 2022 v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene, kde oceníme aj najlepšie knižnice a najaktívnejšieho lesného pedagóga.

Tešíme sa na čítanie!

Hlavným partnerom projektu LES UKRYTÝ V KNIHE sú LESY Slovenskej republiky, š.p.

LESNÁ KNIŽNICA

– VÝZVA PRE LESNÍCKE FIRMY

Kniha je produktom udržateľného lesného hospodárenia, keďže pôvod materiálu, z ktorého je vyrobená má v dreve z našich lesov. Na trhu je obrovské množstvo kníh a nie je samozrejme možné, aby sme si kúpili každú jednu knihu. Verejné knižnice zas poskytujú svoje služby tisíckam obyvateľom v mestách.

Zaujímavým benefitom pre zamestnancov lesníckych firiem by mohla byť možnosť **zdieľať svoje knihy**, ktoré už v domácej knižnici nemajú miesto a zapadli prachom. Dostali by tak druhú šancu, kedy by si ich mohli prečítať kolegovia, alebo deti v rodinách kolegov. Vytvorením menšej, komunitnej „**lesnej knižnice**“ na chodbách firmy sa vytvorí aj zaujímavý benefit pre zamestnancov a skrášlí sa pracovné prostredie.

Ako by to mohlo fungovať?

- ✓ V dostupných priestoroch firmy (napríklad chodba, vestibul, obedový kútik a iné) by bola inštalovaná malá drevená knižnica (polica, box, knižnica v tvare stromu a iné)
- ✓ Lesnú knižnicu by naplnili knižné tituly od samotných zamestnancov, ktoré by si navzájom zdieľali
- ✓ Lesná knižnica má svoje „pravidlá“, ktoré sú umiestnené na viditeľnom mieste a akceptované zamestnancami, ktorí sa do zdieľania kníh zapoja
- ✓ V lesnej knižnici nie sú len odborné tituly týkajúce sa lesa a lesníctva. Ide skôr o knihu ako produkt z lesa,

- ✓ s rôznym obsahom a pre bežného užívateľa. Téma lesa je len očakávanou výhodou ☺
- ✓ Nejde o registrované vypožičiavanie, skôr o zdieľanie kníh na čas potrebný na prečítanie
- ✓ Lesná knižnica bude mať svojho koordinátora, ktorý vo vlastnom záujme bude udržiavať knižnicu v čistom stave, vyzývať prostredníctvom intranetu k doplneniu a zdieľaniu kníh
- ✓ V prípade záujmu či potreby, sa môže viesť zoznam zdieľaných kníh, z ktorého si môžu zamestnanci vybrať zdieľanú knihu podľa záujmu.

LESNÍCKE DNI 2022

Áno, budú! Je pre nás potešením Vás informovať, že tohtoročné Lesnícke dni sa vracajú k aprílovému termínu a ich slávnostné otvorenie sa uskutoční **22. apríla**, na **Deň Zeme**. Zmena miesta konania Lesníckych dní sa stretla s pozitívnou odozvou už minulého roka, a preto sa tento rok posúvame ďalej na západ do **Bratislavy**. Areál **Partizánskej lúky** v správe Mestských lesov v Bratislave tak bude nielen v piatok, ale aj v sobotu, 23. apríla 2022 „žiť“ aktivitami lesnej pedagogiky, tvorivej činnosti, technickej práce s drevom. **Drevo** je aj jednou z tém Lesníckych dní, lebo nás spája s prostredím lesa.

Ďalšie posolstvá Lesníckych dní sú: **LESY SÚ stabilizačným prvkom krajiny. Udržateľné hospodárenie v lesoch je ZÁVÄZKOM LESNÍKOV k vyššiemu cieľu.**

A čo je najdôležitejšie: LESY SÚ MOSTAMI PRE SPOLUPRÁCU!

Pridáte sa aj Vy?

DETSKÁ LESNÍCKA UNIVERZITA 2021/2022

Štúdium poslucháčov 12. ročníka Detskej lesníckej univerzity pokračuje zaujímavými odbornými prednáškami, doplnenými o aktivity lesnej pedagogiky. V zimnom období stále v online priestore. Veríme, že prichádzajúca jar a priaznivá situácia nám umožní ďalšie prednášky a aktivity realizovať v prírode a lesnom prostredí. Radi by sme sa s poslucháčmi DELESUN zúčastnili spoločnej výsadby lesa a navštívili zaujímavé lesnícky významné miesto.

- ✓ 24. 1. 2022 Lesná ťažba a obnoviteľné zdroje energie: Ako dostať drevo z lesa? (online), prednášajúci: doc. Ing. Martin Lieskovský, PhD. (TU Zvolen - LF) a Ing. Andrea Melcerová
- ✓ 2. marec 2022 Hospodárska úprava lesov: Lesní architekti (online), prednášajúci: Ing. Vladimír Šebeň, PhD. (NLC – LVÚ Zvolen) a Ing. Andrea Melcerová

PONUKA NA VZDELÁVANIE PRE LESNÝCH PEDAGÓGOV

Workshop LUK 2022

30. marca 2022 /streda/ od 13.00 do 14.30 v online prostredí MS TEAMS Vám NLC – CTPLP Zvolen ponúka možnosť zoznámiť sa s projektom LUK a jeho tohtoročnou témou LES SPIEVA.

V rámci bezplatného online workshopu Vám prednášajúce Veronika Jaloviarová a Andrea Melcerová predstavia ciele projektu, tému aktivity, ktoré boli navrhnuté a aj odskúšané na určenej cieľovej skupine. Absolventi workshopu tak získajú základné informácie, ale aj odporúčané typy a možnosti, ako zrealizovať úspešnú návštevu v miestnej alebo školskej knižnici v rámci projektu LES UKRYTÝ V KNIHE 2022.

V prípade záujmu o absolvovanie workshopu LUK 2022 kliknite odkaz: [LUK 2022 LES SPIEVA workshop pre LP](https://www.nlc.sk/ukryty-v-knihe-2022)

Viac informácií: andrea.melcerova@nlcsk.org

KURZ Lesná pedagogika

NLC – CTPLP Zvolen plánuje v období marec – jún 2022 otvoriť vzdelávací program Lesná pedagogika pre nových záujemcov o realizáciu aktivít lesnej pedagogiky.

Kurz lesnej pedagogiky je akreditovaný MŠVVaŠ SR a MPRV SR. Určený je 20 záujemcom s **minimálne stredoškolským lesníckym vzdelaním**. Vzdelávanie trvá celkovo 80 hodín v niekoľkých online aj prezenčných sústredeniach. Cieľom kurzu Lesná pedagogika je prostredníctvom poznatkov z vývinovej a pedagogickej psychológie, pedagogiky, didaktiky a praktických tréningov zážitkového vyučovania pripraviť účastníkov na plánovanie, realizáciu a vyhodnocovanie programu lesnej pedagogiky. Účastníci po absolvovaní kurzu a prezentácie vlastnej lesnej vychádzky obdržia certifikát lesného pedagóga.

Lesní pedagógovia, ak máte medzi kolegami a priateľmi lesníkmi záujemcu o toto vzdelávanie, všetky informácie a prihlášku Vám poskytneme na info@lesnapedagogika.sk.

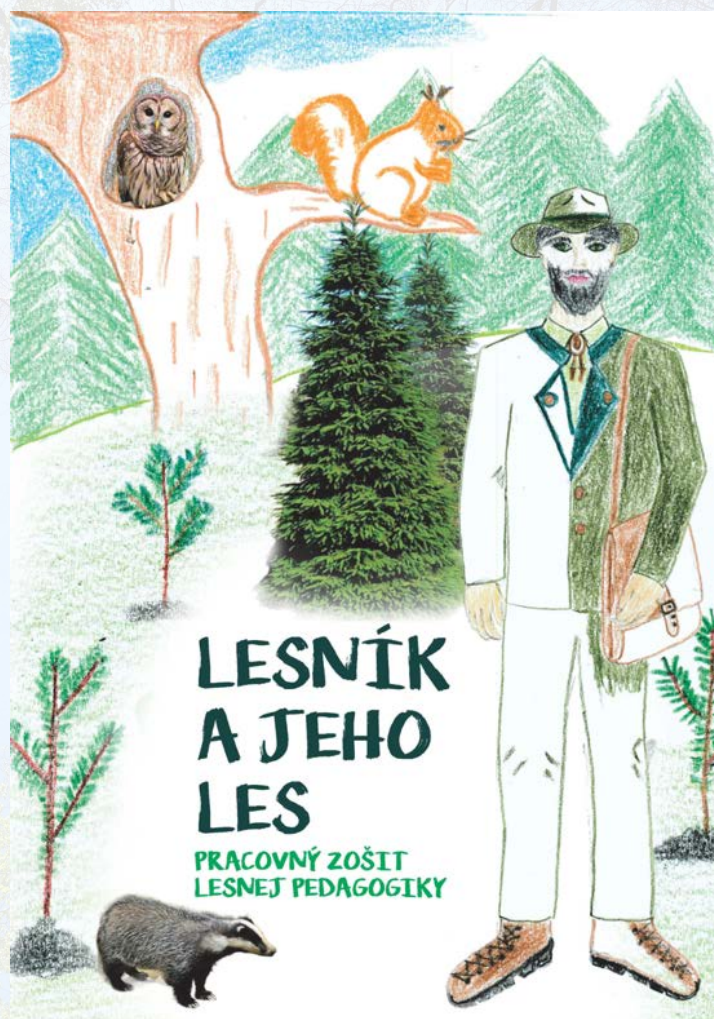
LESNÉ INŠPIRÁCIE

LESPED Lesník a jeho rok

V rámci realizácie projektu APVV 18-0484 Lesná pedagogika a výchova k trvalo-udržateľnému rozvoju v predprimárnej a primárnej edukácii bol zostavený nový pracovný zošit LESNÍK A JEHO LES. Podnetom pre vznik bola myšlienka predstaviť deťom predškolského veku povolanie lesníka. Je určený pre deti a učiteľky predprimárneho vzdelávania. 10 tém v pracovnom zošite je spracovaných formou omaľovánky a pracovných úloh, ktoré dieťa vyhotovuje podľa pokynov pedagóga. Ilustrácie v omaľovánke korešpondujú s reálnou fotografiou pod krátkym odborným textom.

V prípade záujmu o zakúpenie uvedenej publikácie, si ju môžete objednať v cene **3,90 €/kus** s DPH prostredníctvom e-mailu: info@lesnapedagogika.sk.

TIP NA AKTIVITU

MRAVEC LESNÝ (autorka: Danka Chlpošová)

CIEĽ AKTIVITY: poznať život mravcov a zažiť aké náročné môžu byť niektoré činnosti v živočíšnej i ľudskej ríši.
CIEĽOVÁ SKUPINA: deti MŠ, žiaci ZŠ)
POMÔCKY: prírodný materiál – menší ako zápalka, zápalka ako pomôcka pre porovnanie

PRIEBEH: Lesný pedagóg rozpráva účastníkom aktivity o spôsobe života mravcov. V rámci spoločného dialógu sa pokúsi zistiť názor účastníkov, či je náročné pre mravcov – malých živočíchov vybudovať mravenisko. Potom určí miesto,

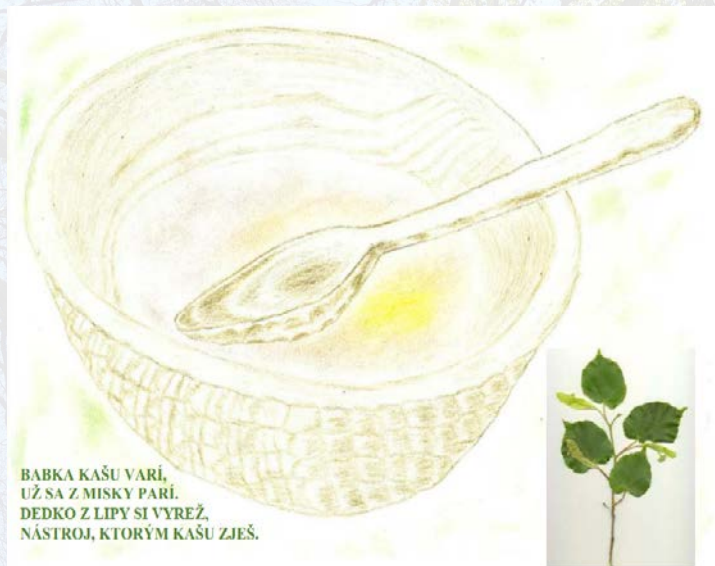
na ktorom sa bude stavať mravenisko a zároveň ohraničí priestor, ako ďaleko môžu mravce pri hľadaní predmetov zísť. Zdôrazní, že pri stavaní mraveniska môžu účastníci – mravce použiť akýkoľvek prírodný materiál, ktorý je menší ako zápalka (vhodné je mať zápalku pri sebe, ako názornú ukážku pre porovnanie). Každé jedno dieťa bude predstavovať jedného usilovného mravčeka. Úlohou tímu mravčiekov bude spoločne vybudovať mravenisko. Úloha môže byť vymedzená časom (napr. 10 minút) alebo veľkosťou mraveniska (napr. postaviť mravenisko veľké ako detský batôžtek). Lesný pedagóg môže do hry zaradiť úlohu kráľovnej, ktorá bude iba oddychovať, prípadne zaradiť

náročnejšiu podmienku, a určiť jednu trasu, po ktorej môžu mravčeky chodiť a nosiť materiál na mravenisko, tak aby do seba nenarazili, ale vždy sa obišli.

Viac o aktivite nájdete v Encyklopédii hier lesnej pedagogiky (str.60).

DETSKÉ BÁSNE O DREVE

BABKA KAŠU VARI,
UŽ SA Z MISKY PARI.
DEDKO Z LIPY SI VYREŽ,
NÁSTROJ, KTORÝM KAŠU ZJEŠ.

DETI ČO VIETE O SEKERE?
MÁ OSTRÚ ČEPEL Z OCELE,
RÚČKU ASI Z DREVA...
SPRÁVNE VRAVÍŠ EVA!
TIEŽ RÚBE, SEKÁ, ZATÍNA,
A S KLADIVOM JE RODINA.
TO JE LAHKÁ HÁDANKA,
NIE KIUKATÉ BLUDISKO,
RÚČKU Z DREVA JASEŇA,
SPRÁVNE VOLAJ

ANKETA s lesnými pedagógmi a lesnými pedagogičkami.

Spoločenská situácia je náročná. Pesimistické sú nielen scenáre vývoja a rozvoja lesníctva na Slovensku, ale hlavne celej spoločnosti. Čo sa odráža aj v aktivitách lesnej pedagogiky. Avšak, skúsme sa zamyslieť na pozitívnu tému.

Čo tá naučila lesná pedagogika, vo vzťahu k sebe samej/samému?

Vyslovte odpoveď na myšlienku nahlas, alebo nám ju napíšte na info@lesnapedagogika.sk. Radi si čítaním Vašich odpovedí spríjemníme dni. Čo lesná pedagogika naučila lesných pedagógov, ktorí boli ocenení na oslavách 20 rokov lesnej pedagogiky na Slovensku?

Jarka Vanyová (LH Inovec) LP ma utvrdila v tom, že celý život si človek musí udržiavať získané vedomosti a stále sa učiť nové. Tiež nebolo pre mňa jednoduché uvedomiť si, že menej je niekedy viac. Dôležitejšie ako množstvo informácií, je zažiť pohodový deň v prírode.

Danka Chlpošová: Lesnou pedagogikou sa v sebe spojili moja láska k deťom s lesníckou odbornosťou, čo považujem za nesmiernu pridanú hodnotu. To čím som od malička túžila stať sa (učiteľkou), sa mi spojilo a "vyladilo" až po rokoch práve prostredníctvom lesnej pedagogiky. Navyše sa mi

vtedajšiemu zamestnávateľovi NLC, ktoré je zároveň koordinátorom LP na Slovensku.

Igor Vizslai: Že menej je niekedy viac. Ísť k určenej méte krok za krokom. Neotvárať množstvo tém, ale radšej jednu – dve, a tú doťahovať do pointy. Nuž a pri deťoch nie je žiadna hanba ísť obrazne aj fyzicky (pri mojej výške 196 cm) „k zemi“. Keď som sa „znížil“ na ich úroveň (sadol som si na koberec v škôlke, kľakol na lúke) a hľadeli sme si do očí, kontakt bol úprimnejší a debata bezprostrednejšia. Aj použité slová a vety musia byť pre nich zrozumiteľné a pritom sa dajú komunikovať dôležité témy.

Ludka Marušáková: Lesná pedagogika mi umožnila zmysluplne skĺbiť moje životné nastavenia a hodnoty v pracovnej oblasti, a to radosť z práce s ľuďmi a lásku k lesom. Prinieslo mi to naplnenie, pocit zmysluplnosti a radosť, ktorá sa vzájomným dávaním pri lesnej pedagogike znásobuje. Táto práca mi pomohla rásť, lepšie porozumieť ľuďom i sebe samej.

Ďakujeme za inšpiratívne odpovede. **LESU ZDAR!**